

COLEGIUL DE DISCIPLINĂ ȘI ETICĂ
din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor

H O T Ă R Ă R E A nr. 3-33/2025

cu privire la examinarea cauzei disciplinare intentate în privința
procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu

mun. Chișinău

16 aprilie 2025

Colegiul de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, în componența:

Președinte – Alexandru Lozan;

Membrii – Eugenia Zubco, Viorel Beiu, Constantin Șușu, Vitalie Sîli, Oleg Televca
și Pavel Țurcan,

examinând în ședință publică procedura disciplinară intentată la sesizarea Adjunctului Procurorului General interimar (*la momentul depunerii sesizării*), cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, comise de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Centru, Iurcu Maxim, -

C O N S T A T Ă :

CU REFERIRE LA ÎNREGISTRAREA SESIZĂRII:

La 22.11.2023, Aliona Nesterov, Adjunctul Procurorului General interimar (*la momentul depunerii sesizării*) a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor, în raport cu preținsele fapte ce pot constitui abatere disciplinară, comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu. Ulterior, conform competenței, sesizarea menționată *supra*, a fost redirecționată pentru verificare Inspecției procurorilor, unde a fost înregistrată la data de 20.03.2024 fiindu-i acordat nr.de corespondență 66s/24.

Prin Decizia inspectorului-șef al Inspecției procurorilor din 06.09.2024, s-a dispus constatarea funcționalității Inspecției procurorilor începând cu 09.09.2024, cu reluarea procedurilor disciplinare și reluarea curgerii termenelor de tragere la răspundere penală, suspendate la data de 04.11.2023, ca efect al Legii nr.200/2023.

Prin Dispoziția inspectorului-șef al Inspecției procurorilor nr. 64 din 09.09.2024, sesizarea menționată *supra* a fost repartizată pentru examinare inspectorului în Inspecția procurorilor, Igor Eșanu, iar termenul-limită de examinare a fost stabilit data de 08.10.2024.

Prin Decizia inspectorului în Inspecția procurorilor, Igor Eșanu din 03.10.2024, potrivit prevederilor pct. 138 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-232/2024 din 07.08.2024, termenul de examinare a sesizării a fost prelungit până la 22.10.2024.

CU REFERIRE LA CONDIȚIILE DE FORMĂ ȘI CONȚINUT A SESIZĂRII:

Sesizarea dnei Aliona Nesterov, este depusă în limba română, conține elementele de bază necesare unui astfel de document, este semnată de autor.

Pe cale de consecință, aceasta corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute de art.44 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Din perspectiva art.40 din Legea nr.3/2016, având în vedere că se invocă spre verificare fapte ce rezultă din activitatea de aplicare a normelor de drept material (substanțial), s-a constatat că fapta ce urmează a fi verificată ***se încadrează în termenele de prescripție ale răspunderii disciplinare a procurorilor***, termenul de tragere la răspundere disciplinară în cazurile respective constituind **5 ani**.

CU REFERIRE LA FONDUL CAUZEI DISCIPLINARE:

Descrierea faptelor ce pot constitui abatere disciplinară, din cuprinsul sesizării poate fi rezumată după cum urmează:

La 15.06.2022, în Registrul nr.1 al Inspectoratului de Poliție Centru al DP mun. Chișinău cu nr.XXXXXXX a fost înregistrat denunțul avocatului XXXXXX XXXXXX, care acționează în interesele condamnatului XXXXXX XXXXXX privind pretinsul denunț calomnios și a declarațiilor mincinoase depuse la faza de urmărire penală în cadrul cauzei penale nr. XXXXXX, de către partea vătămata XXXXXX XXXXXX.

Ulterior, la 29.06.2022, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale, în temeiul intervenirii termenului de prescripție.

În continuare, la 02.08.2023, fiind examinată în ordine ierarhică ordonanța din 29.06.2022 emisă de procurorul Ghenadie Zgardan, de către Adjunctul Procurorului General interimar, Aliona Nesterov, a fost dispusă anularea ordonanței procurorului XXXXXX XXXXXX ca fiind afectată de vicii fundamentale, cu reluarea investigațiilor pe caz.

La 02.10.2023, de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru Maxim Iurcu, a fost dispus repetat refuzul în începerea urmăririi penale în cadrul procesului penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

Fiind analizată de către autorul sesizării ordonanța emisă de procurorul Maxim Iurcu, se indică că actul discutat redă în mod analogic textul ordonanței din 29.06.2022, care a fost deja anulată, fiind completată doar cu un aliniat.

Textul suplimentar inserat în ordonanța procurorului Maxim Iurcu, este următorul: [...].

Astfel, procurorul Iurcu a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale în baza unui temei de nereabilitare, concomitent fiind constată și vinovăția persoanei denunțate – XXXXXX XXXXXX, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 311 alin. (2) și 312 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Pentru a dispune la caz, procurorul menționat a invocat că „... infracțiunile prevăzute de art.311 alin.(2) și 312 alin.(2) lit.a) din Codul penal prevăd în ambele cazuri, în calitate de pedeapsă maximă cu închisoarea pe un termen de până la 5 ani, ceea ce prin prisma prevederilor art.16 alin.(3) din Codul penal, sunt infracțiuni mai puțin grave...”,

Astfel că, fiind examinate materialele procesului, s-a stabilit că, fapta prezentată în speță, a fost comisă în perioada anului 2008, prin urmare, din momentul comiterii presupusei fapte s-a scurs un termen de 14 ani. ...”.

Între timp, la 30.08.2022, în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica a parvenit cererea avocatului XXXXXX XXXXXX, prin care s-a solicitat deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal în cauza penală nr.XXXXXXX în care inculpatul XXXXXX

Xxxxxx a fost condamnat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2), lit.d) din Codul penal, fiindu-i stabilita pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul administrării resurselor umane pe un termen de 3 ani, la care a fost anexată ordonanța din 29.06.2022, emisă de procurorul Chenadie Zgardan.

În atare circumstanțe, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Victor Socol din 26.09.2022, s-a dispus deschiderea procedurii de revizuire în cauza penală nr.XXXXXXX, și anume a sentinței Judecătoriei XXXXXX, municipiul Chișinău din 10.06.2009, a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03.05.2012, a deciziei Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție din 12.08.2012.

- **Pretinsa încălcare a prezumției nevinovăției a XXXXXX XXXXXX**

Referitor la aplicarea termenului de prescripție, autorul sesizării a menționat că, încetarea procesului penal, în legătură cu acest temei, constituie o decizie de nereabilitare, proporțională cu o decizie de condamnare, prin care se constată vinovăția persoanei și care generează consecințe pentru subiectul în privința căreia este aplicat.

Constată autorul sesizării că procurorul Maxim Iurcu a dispus o soluție care contravine calității unui act de justiție obiectiv, ce să corespundă criteriilor prevăzute la art.96 alin.(1) pct. 1) din Codul de procedură penală, potrivit căroră, în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei penale trebuie să se dovedească - faptele referitoare la existența elementelor infracțiunii.

În context, în cererea de aplicare a termenului de prescripție semnată la 29.09.2023 de XXXXXX XXXXXX, nu s-a indicat la care etapă a procesului penal în cauza penală nr.XXXXXXX, numita a făcut declarații false pe care le recunoaște, și anume - cele de la urmărirea penală, cum a invocat avocatul XXXXXX XXXXXX, sau cele din instanța de judecată, unde aceasta a schimbat declarațiile prin care îl dezvinovătea pe inculpatul XXXXXX XXXXXX.

Mai mult, procurorul Maxim Iurcu a încălcat dispozițiile imperative ale art.97 pct.4) din Codul de procedură penală, atunci când, ignorând certificatul eliberat la xx.xx.2023 de către directorul XXXXXX, potrivit căruia [...].

Subsidiar, în textul ordonanței emise la 02.10.2023 se precizează că cererea XXXXXX XXXXXX a parvenit în adresa Inspectoratului de Poliție Centru mun. Chișinău la 29.09.2023, afirmație ce contravine situației de fapt, ținând cont de lipsa confirmării înregistrării în Registrul de evidență a corespondenței a instituției numite.

În schimb, pe cererea de aplicare a prescripției este notat că actul respectiv a fost primit la 29.09.2023 de ofițerul de urmărire penală, XXXXXX XXXXXX, lipsind mențiunea în ce loc și în ce condiții a fost realizat actul.

La subiect, autorul sesizării conchide că, toate aspectele descrise și coroborate cu diagnoza stabilită XXXXXX XXXXXX semnaleză o atitudine arbitrară a organului de urmărire penală și a procurorului de caz, care au fost realizate sub suspiciile părților interesate, în detrimentul drepturilor și intereselor victimei XXXXXX XXXXXX.

Mai mult, la emiterea soluției din 02.10.2023, procurorul Maxim Iurcu a încălcat și punctele 2 și 5 din **Instrucțiunea cu caracter general din 16.07.2018**, potrivit căroră:

„... 2. *Aprecierea faptului dacă denunțul sau plângerea este falsă ori dacă declarația este mincinoasă urmează a se efectua în congruență cu soluția dispusă în cauza unde au fost prezentate declarațiile...*

5. În fiecare caz de schimbare a declarațiilor de către martor sau parte vătămată se impune necesitatea de a investiga dacă aceasta a fost sau nu determinată sau constrânsă la depunerea declarațiilor mincinoase, acțiuni infracționale prevăzute la art.314 din Codul penal ...”.

Se mai indică în sesizarea inițială, că încălcările instrucțiunilor cu caracter general și a indicațiilor scrise a Procuraturii Generale au avut repercusiunile descrise supra.

• **Pretinsa încălcare a dreptului la apărare a XXXXXX XXXXXX**

În rezultatul verificării materialelor procesului penal nr.XXXXXXX, s-a constatat că au fost încălcate un șir de principii generale ale procesului penal, în special prevăzute la art.8 din Codul de procedură penală – *Prezumția de nevinovăție* – care stabilește că persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită în modul prevăzute de lege și art.17 din același cod – *Asigurarea dreptului la apărare*.

Ultima încălcare este constatată, deoarece fiind în cunoștință de cauză că XXXXXX XXXXXX, iar o soluție de aplicare a prescripției este o hotărâre similară celei de condamnare, nici procurorul, dar nici ofițerul de urmărire penală nu s-au preocupat de asigurarea unui avocat pentru persoana numită.

Concomitent, la emiterea ordonanței din 02.10.2023, procurorul Maxim Iurcu a dat o apreciere contradictorie declarațiilor XXXXXX XXXXXX, decât cea realizată în decizia Curții de Apel Chișinău, din 03.05.2012, prin care completul de judecatori a reținut declarațiile părții vătămate XXXXXX XXXXXX depuse în cadrul urmăririi penale ca unele pertinente, acestea fiind puse la baza soluției de condamnare a lui XXXXXX XXXXXX.

• **Pretinsa încălcare a securității raporturilor juridice referitoare la drepturile XXXXXX XXXXXX**

Subsecvent, prin aprecierile divergente ale procurorului în raport cu hotărârile definitive ale instanței de judecată, a fost ignorat dreptul XXXXXX XXXXXX, la respectarea securității raporturilor juridice stabilite prin hotărâre irevocabilă dispusă în cauza penală în care numita a fost recunoscută în calitate de parte vătămată.

De remarcat că principiul respectiv este consfințit în art.6 §1 din CtEDO.

În context, în cauza Belasin c. României, *cererea nr.15402/04*, CtEDO a reamintit că dreptul la un proces echitabil trebuie interpretat în lumina preambulului CoEDO, care enunță supremația dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

Astfel, trebuie avut în vedere principiul securității raporturilor juridice, conform căruia soluția dată în mod definitiv oricărui litigiu nu mai poate fi pusă în discuție.

Pentru respectarea acestui principiu, statele trebuie să depună diligență pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, admiterea unei căi extraordinare de atac care rejudecă o hotărâre judecătorească definitivă printr-o procedură de supervizare este considerată drept încălcare a principiului securității raporturilor juridice (*Roșca c. Republica Moldova, cererea nr.6267/02*).

În consecință, ținând cont de succesiunea încălcărilor admise de procurorul Maxim Iurcu, prin ordonanța Adjunctului Procurorului General interimar din 27.10.2023 s-a dispus anularea ordonanței din 02.10.2022 – *ca fiind afectată de vicii fundamentale*.

Încălcările admise de către procurorul Maxim Iurcu constituie abateri grave de la legislația în vigoare, încălcări care, au fost aplicate unei proceduri de revizuire, care la zi, se află pe rol în instanța de judecată și în eventuala pronunțare a unei hotărâri judiciare,

sunt riscuri de condamnare a Republicii Moldova la Curtea Europeana a Drepturilor Omului.

ABATEREA DISCIPLINARĂ PRETINS A FI COMISĂ DE CĂTRE PROCUROR ÎN OPINIA AUTORULUI SESIZĂRII:

Autorul sesizării a concluzionat, că prin acțiunile sale procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu, a comis abateri disciplinare prevăzute la art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratura, și anume: *„îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3)”*.

CU REFERIRE LA EXPLICAȚIILE PROCURORULUI:

Conform explicațiilor prezentate în cadrul verificării sesizării de către procurorul Iurcu Maxim, acesta nu a recunoscut faptele reflectate în sesizare și a menționat că, hotărârea de refuz în pornirea urmăririi penale în procesul penal nr. XXXXXX pe motivul intervenirii termenului de prescripție este una legală și întemeiată, bazată pe normele care dictează luarea acestei hotărâri în speță, și anume art.275 pct.4) din Codul de procedură penală care prevede, că *„urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție”* și art.60 alin.(1) din Codul penal. Anume din coroborarea acestor norme rezultă expres că *prescripția „înlătură răspunderea penală”*.

În continuare procurorul Maxim Iurcu a dat o caracteristică teoretică instituției de prescripție, care se reduce la sensul normelor menționate. A mai susținut procurorul Maxim Iurcu că, nu a efectuat acțiuni de urmărire penală cu XXXXXX XXXXXX, deoarece ar fi fost contrar recomandărilor Adjunctului Procurorului General din 15.07.2017, conform cărora *„... persoana, în privința căreia este depus actul de sesizare este potențial bănuțit/învinuit în cadrul urmăririi penale și pentru audierea acestuia sunt necesare temeiuri juridice, cu respectarea condițiilor speciale, de bază fiind principiul prezumției de nevinovăție și asigurarea dreptului la apărare. În consecință, aceste persoane nu pot fi impuse să mărturisească împotriva lor sau împotriva rudelor apropiate, ori să-și recunoască vinovăția și nu pot fi trase la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații. Se menționează faptul, că legislația procesual-penală nu prevede modalitatea audierii persoanei, în privința căreia este depus actul de sesizare, iar conform art.93 Cod de procedură penală, această acțiune, utilizată pe larg în prezent de organele de urmărire penală și procurori, nu este prevăzută ca probă. În concluzie, în cadrul examinării sesizărilor în ordinea art.274 Cod de procedură penală urmează să se evite efectuarea acțiunii respective, sub riscul încălcării drepturilor procesuale ale persoanei și declarării nulității probei, ce derivă din prevederile art.94 alin. (1) pct. 2) și 8) Cod de procedură penală. Totodată, în lipsa acestor declarații, organele de urmărire penală și procurorii nu trebuie să admită nici declanșarea nejustificată a urmăririi penale”,* în speță, de către organul de urmărire penală, au fost investigate anume acțiuni săvârșite de XXXXXX XXXXXX . Iar, susține procurorul Maxim Iurcu, potrivit ar. 90 alin. (3) pct.8) din Codul de procedură penală: *„nu pot fi citați și ascultați ca martori persoana față de care există anumite probe că a săvârșit infracțiunea ce se investighează”,* ultima nu putea fi audiată nici în calitate de martor, urmările ce decurg din această calitate (numirea expertizei, asigurarea apărării, etc.).

Printre materialele procesului penal la care face referință procurorul Maxim Iurcu precum că, au fost luate în considerație la adoptarea hotărârii, se regăsește copia plângerii cet. XXXXXX XXXXXX din 25.02.2008 adresată Procuraturii Generale cu următorul conținut: [...].

Cu referire la argumentele autorului sesizării, precum că, prin aprecierile divergente ale procurorului Maxim Iurcu în raport cu hotărârile definitive ale instanței de judecată a

fost ignorat dreptul XXXXXX XXXXXX la respectarea securității raporturilor juridice stabilite prin hotărâre irevocabilă dispusă în cauza penală în care numita a fost recunoscută în calitate de parte vătămată, procurorul Maxim Iurcu susține, că prin ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale, nu au fost criticate careva hotărâri ale instanței, iar aceasta (ordonanța) nu este definitivă și irevocabilă și poate fi contestată.

În susținerea poziției sale, de respingere a acuzațiilor de încălcare a dreptului la apărare al cet. XXXXXX XXXXXX, a prezumției de nevinovăție a acesteia, securității raporturilor juridice și implicit a dreptului la un proces echitabil, procurorul a invocat prevederile art. 90 alin. (3) pct. 8 Cod de procedură penală – „*nu pot fi citați și ascultați ca martori persoana față de care există anumite probe că a săvârșit infracțiunea ce se investighează*”, prevederile art. 97 alin. (4) Cod de procedură penală – [...].

În cele din urmă, procurorul a indicat că nu avea obligația invitării unui apărător pentru XXXXXX XXXXXX, nici prin prisma prevederilor art. 69 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală – „*Participarea obligatorie a apărătorului: bănuitul, învinuitul, inculpatul este reținut, ținut în stare de arest ca măsură preventive sau urmează a fi supus expertizei judiciare psihiatrice în condiții de staționar*”, însă în cadrul procesului penal XXXXXX XXXXXX nu avea statut procesual de bănuit, învinuit sau inculpat, în vederea participării obligatorii a apărătorului, nefiind aplicabil nici pct. 6) al articolului menționat *supra* conform căruia „*Participarea obligatorie a apărătorului: procesul penal se desfășoară în privința unei persoane iresponsabile căreia i se incriminează săvârșirea unor fapte prejudiciabile sau în privința unei persoane care s-a îmbolnăvit mintal după săvârșirea unei asemenea fapte*”.

A concluzionat procurorul Maxim Iurcu că, acțiunile sale în cadrul procesului penal au fost efectuate cu respectarea legislației procesual-penale, iar din câte el cunoaște, ordonanța emisă de el la 02.10.2023, a fost anulată prin ordonanța Adjunctului Procurorului General interimar, fiind retrasă pentru efectuarea investigațiilor suplimentare la Secția combatere trafic de ființe umane a Procuraturii Generale.

Prin cererea din 27.03.2025, expediată în adresa CSP prin e-mail, procurorul Maxim Iurcu a solicitat examinarea procedurii disciplinare *în absența sa*, reiterând poziția expusă în explicația anterior depusă la Inspekția procurorilor.

CU REFERIRE LA VERIFICĂRILE INSPECȚIEI PROCURORILOR:

Inspekția, reieșind din conținutul sesizării și probele administrate a constatat că conduita procesuală a procurorului M. Iurcu la investigarea procesului penal nr. XXXXXX a fost compromisă, iar motivarea în acest sens a procurorului lasă loc pentru critici. Astfel:

1) existența normelor legislative privind aplicarea în anumite cazuri a instituției prescripției (art.275 pct.4) din Codul de procedură penală și art.60 alin.(1) din Codul penal nu este negată de nimeni, însă la aplicarea lor este obligatoriu de respectat și alte norme, prevederi, reglementări, acțiuni fără de care, pot fi violate drepturile participanților la proces. Anume ignorarea de către procurorul Maxim Iurcu a acestor prevederi, a generat încălcarea drepturilor cet.XXXXXX XXXXXX - și anume art.6 alin.alin.(1), (2) și (3) lit.a) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale; art.art.1 alin.(3), 19 alin.(3), 254 alin.(2) și 274 alin.(4) din Codul de procedură penală, dar și actele instituționale ale Procuraturii.

2) referința făcută de către procurorul Maxim Iurcu la recomandările Adjunctului Procurorului General din 15.07.2017 este binevenită, însă nu justifică acțiunile sale din speță, deoarece în fraza „...Totodată, în lipsa acestor declarații, organele de urmărire penală și

procurorii nu trebuie să admită nici declanșarea nejustificată a urmăririi penale”, aspectul determinant este sintagma „...declanșarea nejustificată...”. Deci, în anumite cazuri, bineînțeles **justificate**, este recomandată declanșarea urmăririi penale.

3) în contextul celor expuse *supra*, nu sunt probate nici afirmațiile procurorului Maxim Iurcu, privind neimplicarea în desfășurarea urmăririi penale a cet.Xxxxxx Xxxxxx, fapt prin ce nu i s-au protejat interesele sale legitime, acestea fiind vizate direct în speța de referință.

4) cât privește plângerea cet.Xxxxxx Xxxxxx din 25.02.2008, adresată Procuraturii Generale la care face referință procurorul Maxim Iurcu, atunci autoarea acestei plângeri în ședința de judecată a declarat că, citez: „...pseudoplângerea din xx.xx.2008 din numele meu în adresa Procuraturii Generale, ea a depus-o la insistența lui Xxxxxx Xxxxxx, fiind amenințată de el din cauza că ea scrisese cerere la poliție.” (f.d.188, vol.I). Aici iarăși suntem în câmpul neclarității evidențiate mai sus, care totuși declarații a cet.Xxxxxx Xxxxxx, au fost considerate de procurorul Maxim Iurcu a fi mincinoase.

5) afirmațiile procurorului Maxim Iurcu precum că, nu a ignorat dreptul Xxxxxx Xxxxxx la respectarea securității raporturilor juridice stabilite prin hotărâre irevocabilă dispusă în cauza penală în care numita a fost recunoscută în calitate de parte vătămată, nu sunt relevante, or, potrivit jurisprudenței CEDO, „**admiterea unei căi extraordinare de atac care rejudecă o hotărâre judecătorească definitivă printr-o procedură de supervizare este considerată drept încălcare a principiului securității raporturilor juridice**” (cererea nr.6267/02 *Roșca v Republica Moldova*).

6) nu poate fi catalogată drept justificată afirmația procurorului Maxim Iurcu, precum că, acțiunile acestuia în cadrul procesului penal au fost efectuate cu respectarea legislației procesual-penale, deoarece analiza conduitei procurorului efectuată în speță, demonstrează contrariul.

A concluzionat inspectorul că potrivit art.38¹ alin.(2) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, se consideră că a fost săvârșită cu *neglijență gravă* o abatere disciplinară în cazul în care procurorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual ... *fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă*.... Lipsa de previziune manifestată de procuror trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și să nu aibă nici o legătură cu particularitățile situației concrete care ar face-o înțeleasă.

Concluzionează inspectorul că, maniera în care a acționat în procesul de gestionare a procesului penal nr.XXXXXX procurorul Mxim Iurcu, denotă că din perspectiva laturii subiective, această abatere a fost comisă din neglijență gravă, or, procurorul a mizat neîntemeiat pe faptul că eventualele consecințe prejudiciabile nu se vor produce.

Acțiunile/inacțiunile procurorului Maxim Iurcu, în mod disciplinar, s-ar încadra juridic în baza art.38 lit.lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi:

- *Îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, prevăzute la art.6 alin.(3);*

CU REFERIRE LA CARIERĂ ȘI CAZIERUL DISCIPLINAR AL PROCURORULUI:

Domnul Maxim Iurcu activează în organele procuraturii din 23.10.2018, deținând doar funcții de execuție. Pe parcursul activității a fost încurajat de două ori. Sancțiuni disciplinare nu a avut.

Pe parcursul activității a fost încurajat de 6 ori.
Sanțiuni disciplinare nu a avut.

CONSTATAREA COLEGIULUI DE DISCIPLINĂ ȘI ETICĂ:

În cadrul ședinței de examinare a procedurii disciplinare, Colegiul a admis pentru susținerea sesizării disciplinare, *reprezentantul Procuraturii Generale, procurorul în Secția combatere trafic de ființe umane, Igor Limbă.*

În ședința Colegiului din 04.04.2025, reprezentantul autorului sesizării a prezentat o copie a ordonanței din 30.11.2023, emisă în cadrul procesului penal nr. XXXXXX, de către procurorul delegat în Secția combatere trafic de ființe umane a Procuraturii Generale, Natalia Andronic. Conform acestei ordonanțe, emisă după anularea la 27.10.2023 a ordonanței procurorului Maxim Iurcu din 02.10.2023, *a fost emis repetat refuz în pornirea urmăririi penale, din motiv că nu există faptul infracțiunii, în temeiul art. 275 pct. 1) Cod de procedură penală, fără a fi executate acțiunile de urmărire penală indicate ca fiind necesare în ordonanțele anterioare ale Adjunctului Procurorului General interimar din 02.08.2023 și 27.10.2023.*

Colegiul, audiind poziția reprezentantului autorului sesizării, a Inspecției și a procurorului vizat, expusă în explicațiile scrise depuse la Inspecție și în referința recepționată prin e-mail la 27.03.2025, studiind materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor, consideră că nu a fost probată comiterea de către procurorul Iurcu Maxim a abaterii disciplinare.

Astfel, cu referire la încălcările descrise de către Inspecție, la examinarea de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Centru, Maxim Iurcu, a materialelor procesului penal nr. XXXXXX înregistrat în Registrul nr. I al Inspectoratului de Poliție Centru al DP mun. Chișinău, constând în esență în [...], Colegiul nu își poate asuma constatările Inspecției, reținute în sarcina procurorului Maxim Iurcu (*deși în raportul Inspecției din xx.x.2024 este menționat greșit și se face referire de mai multe ori la procurorul Xxxxxx Xxxxxx*).

Colegiul, așa cum este menționat în compartimentul „Cu referire la sesizare”, remarcă că, autorul sesizării, cu privire la faptele ce prezintă pretinse fapte disciplinare, în esență, invocă abateri ce derivă din activitatea de apreciere de către procuror a probelor administrate de către organul de urmărire penală în cadrul procesului penal nr. XXXXXX din 15.06.2022 și motivarea deciziei adoptate de către procuror – ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale emisă la 02.10.2023 în baza art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală care prevede că – „Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care: 4) a intervenit termenul de prescripție...”. Procurorul Maxim Iurcu și-a argumentat ordonanța de refuz pe faptul pretinselor acțiuni ilegale ale cet. Xxxxxx Xxxxxxx de depunere a denunțului fals și a declarațiilor mincinoase, în 2008, în cauza penală nr. XXXXXX, pe motivul intervenției prescripției.

Colegiul subliniază că abaterea disciplinară constă într-o acțiune sau inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin legi, regulamente sau ordine de serviciu și aceasta urmează să fie comise cu intenție sau din neglijență gravă.

În art.38 din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Potrivit lucrărilor procedurii disciplinare, acțiunile procurorului vizat în examinare, nu se încadrează în nici una din abaterile disciplinare enumerate în prevederile menționate *supra*.

Totodată, Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la *faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs*, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În acest sens, Colegiul relevă că trebuie făcută distincție între *încălcarea normelor de procedură ca eroare ce poate fi cenzurată pe cale controlului ierarhic superior și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată*, și pe de altă parte, *nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar*.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material sau procesual care pun în discuție însăși valabilitatea actelor întocmite de procuror și pentru care, un observator rezonabil (persoană informată și de bună-credință), nu poate găsi o justificare.

În condițiile prevederilor art.13 din Legea cu privire la Procuratură și ale prevederilor art. 299¹ și 313 din Codul de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.

În privința faptelor ce pot constitui abateri disciplinare, reținute în acțiunile procurorului Maxim Iurcu, Colegiul relevă următoarele.

***Cu referire la încălcarea prezumției nevinovăției* XXXXXX XXXXXX**, Colegiul atestă că procurorul Maxim Iurcu a adoptat la 02.10.2023, ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale în baza art. 275 pc. 4) Cod de procedură penală – în temeiul intervenirii prescripției în raport cu pretinsele fapte ilegale ale cet. XXXXXX XXXXXX din 2008, procurorul evitând însă să se expună în cadrul ordonanței de refuz asupra veridicității declarațiilor acesteia din 2008 făcute organului de urmărire penală, în instanțele de judecată, făcute pe parcursul examinării cauzei penale nr. XXXXXX XXXXXX, precum și fără audierea acesteia în cadrul procesului penal nr. XXXXXX.

Procurorul Maxim Iurcu, s-a limitat în a accepta probele acumulate de către organul de urmărire penală și emiterea deciziei – ordonanța de refuz. Mai mult decât atât, *soluția de refuz* în pornirea urmăririi penale pe caz, a fost confirmată inclusiv prin emiterea repetată a ordonanței de refuz la 30.11.2023, de către procurorul în Secția combatere trafic de ființe umane, fără a fi efectuate acțiuni de urmărire penală noi precum sau acțiunile de urmărire penală indicate în două ordonanțe ale Adjunctului Procurorului General interimar, și doar printr-o apreciere diferită a materialelor procesului penal, soldată cu schimbarea temeiului de refuz în pornirea urmăririi penale – „*nu există faptul infracțiunii*”.

Or, aprecierea probelor și soluția emisă în baza acestei operațiuni de către procuror se realizează independent conform prevederilor art. 51 alin. (3) Cod de procedură penală – „*La exercitarea atribuțiilor sale în procesul penal, procurorul este independent și se supune numai legii*”, conform prevederilor art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală – „*Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege*”, aceste operațiuni nu pot fi supuse controlului procedurii disciplinare, în cadrul procedurii disciplinare urmând a fi respectat deplin *principiul respectării independenței decizionale a procurorului*, conform

prevederilor art. 37 lit. b) din Legea cu privire la Procuratură.

În Avizul Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni nr. 13(2018), pct. 48 se indică expres că **„Cu excepția cazului în care se constată că aceștia au comis o abatere disciplinară și că nu și-au îndeplinit în mod corespunzător sarcinile, procurorii, la fel ca judecătorii, nu pot fi atrași la răspundere personală pentru alegerile lor de acțiune publică, din moment ce acestea sunt rezultatul unei analize intelectuale și juridice personale”.**

După cum relevă doctrina în materie disciplinară pentru procurori și judecători, atunci când se pune în discuție modul în care un procuror a interpretat și a aplicat o normă materială sau procesuală, este necesară o precauție deosebită, pentru a nu diminua valoarea principiului de liberă apreciere a probelor, care implică subsidiar și elementul „propriei convingeri”, reprezentând o garanție a independenței procurorului.

Astfel, deși procurorul Maxim Iurcu a reținut intervenirea prescripției în raport cu faptele pretins infracționale ale numitei XXXXXX XXXXXX din 2008, hotărârea procurorului nu conține careva aprecieri ale vinovăției cet. XXXXXX XXXXXX. Pe cale de consecință, dincolo de temeiul juridic invocat de procuror – art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală (*a intervenit termenul de prescripție*), în fond, hotărârea sa nu conține aprecierea vinovăției XXXXXX XXXXXX iar necesitatea acestei aprecieri nici nu a fost susținută, în condițiile în care ulterior soluția de refuz emisă în cadrul procesului penal a fost menținută, fiind motivat printr-un alt temei – art. 275 pct. 1) Cod de procedură penală (*nu există faptul infracțiunii*).

Conform normelor procesuale în vigoare la moment, intervenirea prescripției este un *temei de încetare a urmăririi penale*, în cazul existenței acesteia, însă acesta este și un *temei de refuz în pornirea urmăririi penale*, conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală. Deși la prima vedere puține ar fi situațiile imaginabile în care la etapa procesului penal, care are un termen limitat de investigare ar putea fi clar tabloul infracțional (*latura obiectivă – fapta, urmarea prejudiciabilă, legătura de cauzalitate; obiect; latura subiectivă; subiect*), totuși intervenirea prescripției este reglementată de legiuitor în Codul de procedură penală ca fiind unul din motivele de refuz în pornirea urmăririi penale. Cu toate acestea temeiul prescripției urmează a fi invocat cu prudență în deciziile procurorilor, fie ele de refuz în pornirea urmăririi penale, fie ele de încetare, prescripția fiind un temei de nereabilitare. Careva condiții speciale pentru invocarea și incidența temeiului prevăzut de art. 274 pct. 4) Cod de procedură penală (*a intervenit termenul de prescripție*), legiuitorul nu a reglementat.

Concomitent, la moment nu există nici un act legislativ sau normativ intern care interzice aplicarea prescripției la faza procesului penal, astfel că nu se poate concluziona asupra încălcării vreunui act normativ intern de către procurorul Maxim Iurcu la emiterea ordonanței de refuz din xx.xx.2023, în temeiul intervenției prescripției.

În continuare, examinând ordonanța procurorului, se constată că în conținutul acesteia, procurorul a evitat să se expună cert asupra vinovăției XXXXXX XXXXXX și nici nu a apreciat care declarații sunt veridice, care false, context în care cu siguranță nu i se poate imputa încălcarea prezumției de nevinovăție a cet. XXXXXX XXXXXX. În fapt, procurorul doar *a acceptat* temeiul propus în raport de ofițerul de urmărire penală pentru dispunerea soluției de refuz în pornirea urmăririi penale – intervenirea prescripției, însă urmare a intervenției procurorului ierarhic superior, soluția de refuz a fost menținută, fiind însă schimbat temeiul de refuz – „*nu există faptul infracțiunii*”, deci rolul procurorului ierarhic

superior s-a realizat deplin și eroarea de apreciere a fost remediată.

Anularea ordonanței de refuz de către procurorul ierarhic superior, urmată de emiterea repetată a unei ordonanțe de refuz, dar cu schimbarea temeiului de refuz inițial, din cele indicate la art. 275 Cod de procedură penală, nu este de natură a atrage răspunderea disciplinară a procurorului care a emis primul ordonanța de refuz, or obligația de motivare a hotărârilor procurorilor este doar o obligație de diligență, iar orice anulare ulterioară a deciziei, nu atrage implicit răspunderea disciplinară.

Nu poate fi acceptată de către Colegiu nici acuzația că procurorul Iurcu M. a acționat sub auspiciile părților interesate în detrimentul drepturilor și intereselor XXXXXX XXXXXX, la aprecierea cererii sale din 29.09.2023, atâta timp cât pretinsa părtinire și lipsă de obiectivitate a procurorului nu a fost probată în nici un mod de către Inspecție, fiind o simplă alegație în manifestarea dezacordului cu soluția procurorului. Or, Inspecția nu poate substitui în cadrul procesului penal, rolul procurorului ierarhic superior ori al instanței de judecată, iar circumstanțele care se invocă în cauza disciplinară, trebuie să fie probate.

Fiind întrebat în ședința Colegiului cum ar fi putut procurorul M. Iurcu să asigure exercițiul dreptului la apărare cet. XXXXXX XXXXXX în cadrul procesului penal nr. XXXXXX astfel încât să nu fie încălcat dreptul său la prezumția nevinovăției și la securitatea raporturilor juridice, prin prisma prevederilor procesuale în vigoare la moment, în special prin prisma art. 90 alin. 3 pct. 8) Cod de procedură penală, reprezentantul autorului sesizării a indicat că XXXXXX XXXXXX urma a fi audiată ca În raport cu calitatea cet. XXXXXX XXXXXX în cadrul procesului penal nr. XXXXXX XXXXXX, investigat de către procurorul Maxim Iurcu, Colegiul este în dificultate în a accepta această abordare procesuală, care este inoperabilă din punct de vedere practic.

Deși în fond XXXXXX XXXXXX deținea calitatea de victimă, în cadrul procesului penal examinat de procurorul Maxim Iurcu, ea nu avea nici o calitate procesuală, anume acțiunile sale fiind investigate, urmând ca în cazul declanșării urmăririi penale ea să dețină calitatea de bănuit/invinuit, astfel că procurorul Maxim Iurcu și organul de urmărire penală nu au avut nici o pârghie legală de audiere a cet. XXXXXX XXXXXX, de dispunere a expertizei în privința sa, de acordare a asistenței avocatului.

În continuare, referitor la cererea cet. XXXXXX XXXXXX din 29.09.2023, contrar constatărilor Inspecției, nu se atestă în ordonanța procurorului existența aprecierii juridice sau acordării valențelor juridice semnificative acesteia, fiind menționat doar despre faptul parvenirii acesteia în adresa IP XXXXXX. Procurorul nu a apreciat cererea respectivă ca fiind un veritabil acord în vederea aplicării în raport cu ea a prescripției, ca temei de nereabilitare.

Mai mult decât atât, nu poate fi reținut nici circumstanța invocată de autorul sesizării și a Inspecției că cererea XXXXXX XXXXXX nu ar fi parvenit în adresa Inspectoratului de Poliție Centru, mun. Chișinău, la 29.09.2023, având în vedere lipsa confirmării înregistrării în Registrul de evidență a corespondenței a instituției numite, doar pe actul respectiv fiind aplicată mențiunea că actul a fost primit de ofițerul de urmărire penală XXXXXX XXXXXX.

Or, la materialele procedurii disciplinare, nu au fost anexate acte care să confirme verificarea de către Inspecție a Registrului de evidență a corespondenței Inspectoratului de poliție Centru și confirmarea sau infirmarea mențiunii despre parvenirea cererii XXXXXX XXXXXX la 29.09.2023. Aceste circumstanțe nu au fost clarificate nici de către inspector în

ședința Colegiului de etică și disciplină, la fel cum nu a fost atestată existența cărorva explicații ale ofițerului de urmărire penală XXXXXX XXXXXX, care să clarifice modul recepționării/înregistrării cererii XXXXXX XXXXXX din 29.09.2023. În atare condiții, nu poate fi imputată procurorului Maxim Iurcu neclaritatea referitor la proveniența cererii, mai ales în condițiile în care procurorul nu a dat o apreciere juridică cererii respective, nu a condiționat refuzul în pornirea urmăririi penale în temeiul intervenirii prescripției, de existența actului numit.

În cele din urmă, contrar motivărilor din sesizare și raportul Inspecției, nu poate fi constatată încălcarea de către procurorul Maxim Iurcu a art. 97 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală care prevede că în procesul penal se constată, prin anumite mijloace de probă, următoarele circumstanțe: 4) *incapacitatea martorului de a percepe și a reproduce circumstanțele, ce urmează a fi constatate în cauza penală, ca urmare a unei boli mintale, unei dereglări psihice temporare, a unei alte dereglări a sănătății sau a debilității – prin raportul expertizei psihiatrice*. Or, cert s-a stabilit în cadrul procesului penal nr. XXXXXX, că cet. XXXXXX XXXXXX era persoana ale cărei acțiuni pretins ilegale erau investigate, astfel că ea nu putea avea nici calitatea de martor, nici calitatea de parte vătămată, având în vedere interdicția expresă din art. 90 alin. (3) pct. 8) Cod de procedură penală – „*Nu pot fi citați și ascultați ca martori: 8) persoana față de care există anumite probe că a săvârșit infracțiunea ce se investighează*” . Raportat la acestea urmează a fi reținută ca fiind plauzibilă explicația procurorului Iurcu M.

Rezumând, se concluzionează că procurorul a adoptat soluția de refuz în pornirea urmăririi penale conform art. 274 Cod de procedură penală, în baza unui temei impropriu circumstanțelor speței – intervenirea prescripției, fapt care nu este de natură însă a angaja răspunderea disciplinară a procurorului.

Chiar și așa, temeiul invocate de procurorul Maxim Iurcu a fost ulterior rectificat urmare a intervenirii procurorului ierarhic superior, astfel că se apreciază asupra realizării depline a rolului procurorului ierarhic superior în anularea deciziei și schimbarea temeiului ordonanței de refuz. Raportat la circumstanțele speței, Colegiul ajunge la concluzia certă că în cadrul procesului penal nu existau suficiente probe pentru a refuza pornirea urmăririi penale anume din motivul intervenției prescripției. Colegiul apreciază că deși soluția era clară în cadrul procesului penal (*și anume refuzul în pornirea urmăririi penale*), fundamentarea acesteia pe temei de prescripție s-a realizat eronat, procurorul Maxim Iurcu nu a depus diligența necesară la motivarea hotărârii în baza intervenției prescripției. În cele din urmă, referitor la necesitatea efectuării acțiunilor de urmărire penală menționate în raportul inspecției, aceasta nu a fost confirmată ulterior, în condițiile în care a fost menținută soluția de refuz în pornirea urmăririi penale, motivate însă în baza unui alt temei din cele menționate la art. 274 Cod de procedură penală, după cum rezultă din ordonanța procurorului Natatlia Andronic din 30.11.2023.

Din aceleași raționamente, Colegiul nu constată nici încălcarea de către procurorul Maxim Iurcu a dreptului la apărare a XXXXXX XXXXXX. Cu toate că nu poate fi neglijată calitatea acesteia de victimă în cadrul cauzei penale nr. XXXXXX în care aceasta pretindea că ar fi făcut declarații mincinoase și denunț fals, în cadrul procesului penal nr. XXXXXX, cu siguranță s-a stabilit că XXXXXX XXXXXX nu deținea nici o calitate conform Codului de procedură penală, care ar fi permis oficial audierea acesteia și garantarea respectării drepturilor procesuale. În cadrul procesului penal, XXXXXX XXXXXX era persoana a cărei acțiuni posibil infracționale erau investigate, iar raportat la aceste persoane, există interdicția imperativă reglementată de Codul de procedură penală la art. 90 alin. (3) pct. 8), de a cita și audia ca martor persoana în raport cu care există anumite

probe că a săvârșit infracțiunea ce se investighează.

În continuare, este imperios necesar a menționa că drepturile XXXXXX XXXXXX în calitate de victimă, parte vătămată, urmau a fi respectate și valorificate în totalitate în cadrul procedurii de revizuire, deschise de procurorul V.Socol prin ordonanță la 26.09.2022 . Conform prevederilor art. 460 alin. (6) Cod de procedură penală (*în vigoare la momentul deschiderii procedurii de revizuire*) – „Dacă există vreunul din temeiurile prevăzute în art. 458 alin. (3) pct. 1)–3), procurorul, în limitele competenței sale, dă o ordonanță de deschidere a procedurii de revizuire și efectuează cercetarea circumstanțelor sau dă o însărcinare în acest scop ofițerului de urmărire penală. În cursul cercetării circumstanțelor noi descoperite se pot efectua, cu respectarea dispozițiilor prezentului cod, audieri, cercetări la fața locului, expertize judiciare, ridicări de obiecte sau documente și alte acțiuni de urmărire penală care vor fi necesare.”

De asemenea, și instanța rejudecând cauza după admiterea cererii de revizuire, și dacă găsește necesar, la cererea părților, examinează din nou probele care au fost administrate în cursul judecăților precedente sau cu ocazia admiterii cererii de revizuire, conform prevederilor art. 463 alin. (2) Cod de procedură penală (*în vigoare la momentul admiterii cererii de revizuire*). Astfel, Colegiul ajunge la concluzia că în cadrul procesului penal pe cauza penală nr. XXXXXX, supus revizuirii, urmează a-i fi asigurat exercițiul deplin al drepturilor procesuale victimei, XXXXXX XXXXXX, cu audierea sa, invitarea unui apărător, dispunerea expertizei medico-legale etc.

Contrar argumentelor Inspecției, ordonanța de refuz emisă de procurorul Maxim Iurcu la 02.10.2023, nu poate fi echivalată cu o hotărâre de condamnare a persoanei, atât prin forma sa, cât și în fond.

În mod obiectiv, deși formal procurorul Maxim Iurcu a invocat un temei de nereabilitare la dispunerea soluției de refuz în pornirea urmăririi penale – intervenirea termenului de prescripție, în fond ordonanța sa nu este și nici nu poate fi asimilată unei hotărâri de condamnare, deoarece procurorul nu s-a expus asupra vinovăției, asupra formei de vinovăție a XXXXXX XXXXXX, faptelor exacte pretins săvârșite de aceasta, iar temeiul invocat la dispunerea refuzului în pornirea urmăririi penale a fost rectificat ulterior urmare a exercitării controlului ierarhic superior.

În cele din urmă, în baza materialelor procedurii disciplinare nu poate fi reținută nici încălcarea de către procuror a securității raporturilor juridice referitoare la drepturile XXXXXX XXXXXX, care au fost tratate prin hotărârile judecătorești definitive pronunțate pe caz. Examinând în fond ordonanța procurorului Maxim Iurcu din 02.10.2023 emisă în cadrul procesului penal nr. XXXXXX, se atestă că acesta nu a dat apreciere declarațiilor părții vătămate în cauza penală nr. XXXXXX, nu s-a expus asupra declarațiilor, denunțului părții vătămate din 2008, precum și nici a cererii victimei din 29.09.2023, procurorul s-a limitat asupra acceptării temeiului de refuz – intervenirea temeiului de prescripție, temei ulterior rectificat prin ordonanța procurorului Natalia Andronic din 30.11.2023.

În acest context, nu poate fi acceptat de către Colegiu, argumentul Inspecției în raportul său că procurorul Maxim Iurcu ar fi încălcat punctul 2 și 5 din Instrucțiunea cu caracter general din 16 iulie 2018 – ***„Instrucțiune cu caracter general cu privire la aplicarea unor dispoziții legale ce țin de investigarea infracțiunilor prevăzute de art. 311-312 din Codul penal”***. În actul intern menționat, Procurorul General solicită întreprinderea unor măsuri specifice de către procurori, ***în cauzele penale în care se investighează infracțiuni în baza art. 311 și/sau 312 Cod penal***, necesitatea acestor măsuri fiind constatată urmare a studierii cauzelor penale investigate în baza articolelor

311 și/sau 312. Pe cale de consecință, deși rigorile de plenitudine a investigațiilor nu sunt în nici un mod diminuate în cadrul procesului penal, este evident că în cadrul procesului penal, organul de urmărire penală este limitat în timp în primul rând, iar în al doilea rând, nu poate efectua toate acțiunile de urmărire penală pe care le-ar putea efectua în cadrul unei urmăriri penale. Dispunerea expertizei, care se indică de către Inspecție și autorul sesizării, ca fiind o acțiune necesară în raport cu XXXXXX XXXXXX, este doar un exemplu din acțiunile care pot fi dispuse doar după pornirea urmăririi penale (conform art. 142 alin. (1) Cod de procedură penală – „Expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sînt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau în alte domenii.”). Colegiul va opina însă asupra ideii că nimic nu împiedică dispunerea acestei expertize în cadrul procedurii de revizuire deschise de procurorul V.Socol, astfel că la moment a fost epuizată chiar și cea mai mică aparență de neglijare a drepturilor și intereselor legitime ale victimei, XXXXXX XXXXXX.

Revenind la lucrările procedurii disciplinare, se constată că procurorul Maxim Iurcu, în raport cu XXXXXX XXXXXX avea la dispoziție cu atât mai puține posibilități de „interacțiune procesuală”, cu cât anume acțiunile acesteia erau investigate în cadrul procesului penal, astfel că ea nu putea fi audiată ca martor, investigația decurgea în cadrul procesului penal, procedura de revizuire era deja deschisă, iar el *doar a acceptat eronat* raportul ofițerului de urmărire penală cu propunerea de refuz, în temeiul intervenirii prescripției, fără a se pronunța asupra declarațiilor/denunțului pe care XXXXXX XXXXXX le-a făcut în cadrul cauzei penale nr. XXXXXX și fără a aprecia în vreun mod cererea acesteia din 29.09.2023. Raportat la acestea este excesivă aprecierea Inspecției că ordonanța de refuz din 02.10.2023 echivalează cu o hotărâre de condamnare, ordonanța procurorului Maxim Iurcu nici în fond, nici în formă nu corespunde rigorilor unei hotărâri de condamnare. Colegiul va reține ca abateri disciplinare doar faptele probate și cert stabilite.

Revenind la „**Instrucțiunea cu caracter general cu privire la aplicarea unor dispoziții legale ce țin de investigarea infracțiunilor prevăzute de art. 311-312 din Codul penal**”, din 16.07.2018, invocată de către Inspecție, se relevă că solicitarea măsurilor de conformare, au fost emise de către Procurorul General în actul normativ intern menționat, fiind invocat art. 252 Cod de procedură penală – „Obiectul și scopul urmăririi penale” și art. 254 Cod de procedură penală - „Rolul activ al organului de urmărire penală”, fapt ce subliniază încă o dată că cerințele de conformare sunt mai înalte pentru o urmărire penală, decât pentru o investigație efectuată în conformitate cu prevederile art. 274 Cod de procedură penală, anume datorită faptului că organul de urmărire penală are la îndemână un spectru mai larg de acțiuni de urmărire penală pe care le poate efectua într-un termen rezonabil și nu strict reglementat, inclusiv garanții procesuale mai largi și mai clare pentru eventualele părți.

Acuzația Inspecției că procurorul Maxim Iurcu a ignorat dreptul XXXXXX XXXXXX la respectarea securității raporturilor juridice stabilite prin hotărâre irevocabilă dispusă în cauza penală în care numita a fost recunoscută în calitate de parte vătămată, nu și-a găsit fundamentare, or, la data emiterii ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale de procurorul Maxim Iurcu – **02.10.2023**, procedura de revizuire era deja deschisă din **26.09.2022**, urmând ca asupra acesteia să decidă instanța de judecată.

Analizând în ansamblu cele descrise, reieșind din situația de facto reținută în cadrul procesului penal, audiind Inspecția Procurorilor și reprezentantul autorului sesizării,

respectînd în totalitate principiul independenței decizionale a procurorului, Colegiul ajunge la concluzia că nu se poate reține existența abaterii disciplinare în acțiunile procurorului Maxim Iurcu, nefiind constatată îndeplinirea cumulativă a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Conform Avizului Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni nr. 16 (2021) **„independența procurorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu conferit în interesul acestora, ci o garanție în interesul unei justiții echitabile, imparțiale și eficace, care să protejeze atât interesele publice, cât și cele private ale persoanelor implicate”**. În același aviz la punctul 83 se prevede că **o garanție esențială a exercitării independente a funcțiilor judiciare, presupune capacitatea judecătorilor și procurorilor de a interpreta și aplica legea, precum și de a evalua în mod liber faptele și probele, fără a fi supuși intimidării, obstrucționării sau imixtiunii în exercitarea funcțiilor lor.**

Analiza elementelor constitutive ale pretensei abateri disciplinare a procurorului Maxim Iurcu nu poate fi efectuată decât prin raportare la principiul independenței procurorilor la pronunțarea hotărârilor și adoptarea soluțiilor. Or, art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 prevede expres că **„Procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.”**

Mai mult ca atât, în raport cu particularitățile concrete ale cazului, Colegiul reține că Inspekția procurorilor, ca titular al acțiunii disciplinare pune în discuție însuși modul de interpretare a normelor de drept, de către procurorul de caz și raționamentul logico-juridic al acestuia, aspecte care, însă, nu pot forma obiectul unei verificări disciplinare, acestea putînd fi cenzurate doar în cadrul controlului ierarhic și a căilor de atac.

În această ordine de idei, Colegiul constată că abordarea Inspekției procurorilor vis-à-vis de modul de apreciere a probelor de către procuror și temeinicia ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale, emisă de procuror se prezintă a fi contrară atribuțiilor funcționale ale Inspekției și se substituie, practic, unei instanțe de control judiciar.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, însă, în cazul examinat nu își găsește confirmare obiectivă.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul reține, raportat la aspectele detaliate anterior, că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare. Or, Colegiul apreciază că procurorul Maxim Iurcu nu a acționat cu intenție sau cu neglijență gravă, de natură a produce un rezultat prejudiciabil vreunei părți, nu a fost constatată lipsa de imparțialitate a procurorului ori faptul că acesta a acționat cu rea-credință la examinarea materialelor procesului penal și emiterea ordonanței de refuz la data de 02.10.2023.

Procurorul a acționat conform atribuțiilor funcționale și Legii cu privire la Procuratură care prevăd că procurorul își desfășoară activitatea în baza principiului legalității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează (art. 3 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură).

Concomitent, nu a fost atestată existența urmăririi prejudiciabile, produse urmare a pretensei acțiuni ce ar reprezenta abatere disciplinară, ordonanța procurorului fiind anulată de către procurorul ierarhic superior. În context, nu poate fi reținută ca fiind abatere

disciplinară orice anulare a actelor emise de procurori, de către procurorul ierarhic superior sau de către instanță.

În lipsa unuia dintre elemente constitutive (latura obiectivă și/sau subiectivă) abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a procurorului.

Astfel, în cadrul examinării procedurii disciplinare nu au fost identificate temeiuri rezonabile care ar demonstra vinovăția procurorului Iurcu Maxim la emiterea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 02.10.2023, prin stabilirea intenției și survenirea cărorva consecințe, pentru existența abaterii disciplinare pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 38, 41, 50, 51, 85 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, pct.68 lit.d), pct.71, pct.75, pct.78 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016, cu modificările ulterioare, Colegiul de disciplină și etică,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A înceta procedura disciplinară inițiată la 22.11.2023, în privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Centru, Iurcu Maxim, din motiv că nu a fost constatată comiterea abaterii disciplinare.

2. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul Colegiului, de către persoanele care au depus sesizarea, Inspekția procurorilor sau procurorul vizat în hotărâre, în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia. Termenul de 5 zile este un termen de decădere. La expirarea acestui termen, hotărârile Colegiului devin irevocabile.

**Președinte al Colegiului de
disciplină și etică**

semnat

Alexandru LOZAN